

Pre jedných to bol totalitný vládca,
pre iných garant dôstojnosti a nezávislosti Kuby

Zomrel Fidel Castro

ŠPECIÁLNE VYDANIE | CENA: ZDARMA | ROČNÍK: 5 | ČÍSLO: 9 |

UKF NITRA

SVET V NEUSTÁLOM KOLOBEHU

Zomrel prvý prezident Slovenskej republiky

Dňa 5. októbra 2016 zomrel prvý porevolučný prezident Michal Kováč vo veku 86 rokov na zlyhanie srdca.

BRATISLAVA/NITRA. Michal Kováč, prvý porevolučný prezident samostatnej Slovenskej republiky bol do svojej funkcie zvolený poslancami Národnej rady v roku 1993. Svoje funkčné obdobie ukončil v 2. marca 1998. Michal Kováč si počas celého svojho funkčného obdobia uvedomoval akú dôležitú úlohu zohráva v očiach občanov, pre mnohých bol poslednou inštanciou hľadania spravodlivosti. Práve preto sa tam svedomito snažil dodržať svoj prezidentský sľub a naozaj byť prezidentom všetkých občanov. Mnohokrát „nebolo jednoduché ho splniť, často to bolo ľudsky bolestné a pol-

iticky ťažko zvládnuteľné,“ priznal sa Michal Kováč pred šiestimi rokmi pri prezentácii svojich knižných Pamätí.

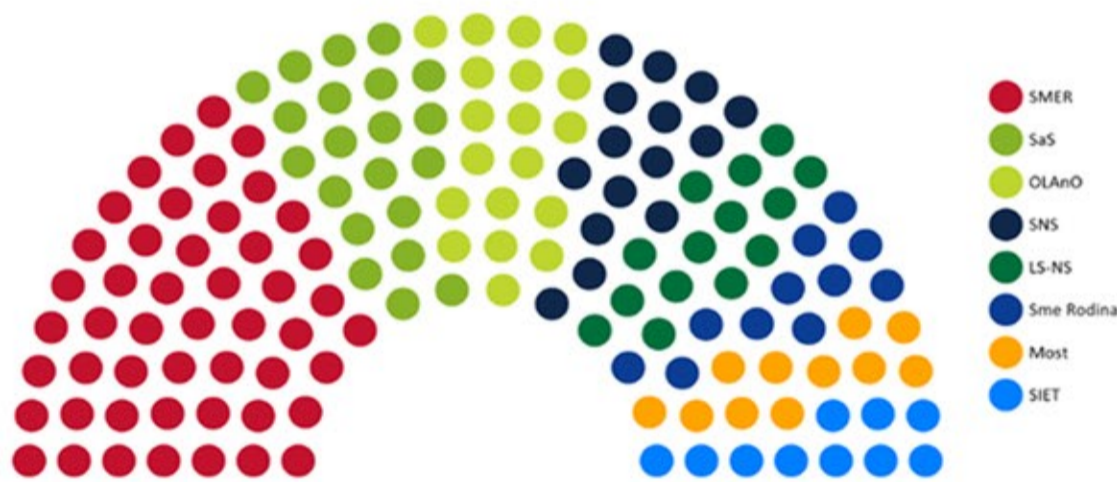
Dôstojnosť a slzy v očiach, práve taký bol štátny pohreb, ktorý sa uskutočnil 13. októbra. Smútiaca rodina prijímala kondolencie na Bratislavskom hrade. Zádušná omša sa konala v Dóme svätého Martina. Na pohrebe sa bývalému prezidentovi do-

stalo najvyšších pôct. Posledné zбоhom mu prišli dať nielen slovenskí a zahraniční politici a štátnici, ale aj stovky slovenských občanov.

Zvykne sa hovoriť, malý národ, malé dejiny, malé osobnosti. Toto tvrdenie však určite neplatí pre osobnosť Michala Kováča, z ktorého by si mnoho dnešných politikov malo vziať príklad.

Soňa Žáčiková

Rozhodli sme o osude Slovenska na ďalšie štyri roky

Už po tretí krát zvíťazila v parlamentných voľbách politická strana SMER-SD. Spolu so Smer-SD do parlamentných kresiel zasadnú aj SaS, hnutie OĽaNO-NOVA, národnári z SNS, KOTLEBA- Ludová strana Naše Slovensko, Sme rodina- Boris Kollár, Most-Híd a #Sieť.

BRATISLAVA. Predseda Národnej rady Slovenskej republiky vyhlásil voľby do Národnej rady a určil ich termín konania sa na sobotu 5. marca 2016. Vo voľbách kandidovalo 23 politických strán a hnutí, pričom voliči si mohli vybrať z 2882 kandidátov. K urnám v sobotu prišlo 2 648 184 voličov, čo znamenalo 59,82 percentnú účasť. Z toho 99,25 percenta odovzdalo obálku podľa zákona. Slováci volili aj z cudziny, a to konkrétne 17 278 občanov.

Najviac platných hlasov získala politická strana SMER-SD, a to 28,28 %. Po Smere najviac hlasov získala SaS, konkrétne 12,10 % a tretím najúspešnejším politickým subjektom sa stalo hnutie OĽaNO-NOVA s 11,02 % hlasov voličov. V parlamente zasadne aj SNS, ktoré získalo 8,64

% hlasov. Pre niektorých voličov bolo možno veľkým prekvapením 8,04 % hlasov voličov pre stranu KOTLEBA- Ludová strana Naše Slovensko, ale aj Sme rodina- Boris Kollár, ktorá získala 6,62 % hlasov. Most-Híd získal 6,5 % hlasov a tesne nad hranicou vstupu do parlamentu, s 5,60 % platných hlasov skončila #Sieť. Tesne pod hranicou vstupu do parlamentu skončila strana KDH.

Prezident republiky poveril zostavením vlády predsedu strany SMER-SD Róberta Fica. Na to, aby strana zostavila vládu, potrebuje v parlamente 76 kresiel, no vo voľbách získala len 49 mandátov. Bude teda potrebovať koaličného partnera. Strana Richarda Sulíka Sas získala 21 kresiel, OĽaNO-NOVA 19 mandátov, SNS bude zastupovať v parlamente 15 poslancov, 14 parlamentných kresiel obsadí strana Kotlebova LSNS, hnutie Sme rodina bude zastupovať 11 poslancov, tak isto ako Most-Híd a najmenej mandátov získala #Sieť, ktorá obsadí 10 kresiel.

Petra Vdoviaková

Slovensko sa stretlo s Dalajlámom

Dalajláma je mongolsko-tibetský titul pre najvyššieho prevtelenca tibetskej budhistickej školy Gelugpa. V medzinárodnom priestore presadzuje šírenie pokoja, lásky a tolerancie. Za nenásilnú participáciu proti čínskej nadvláde v Tibete, získal v roku 1989 Nobelovu cenu za mier.

BRATISLAVA. Štrnásty dalajláma Tändzin Gjamccho v rámci svojej púti po Európe navštívil 16. októbra po tretíkrát Slovensko. Jeho hlavným cieľom cesty je šírenie náboženskej harmónie. Na základe situácie vo svete, vyjadril postoj k moslimom, ktorých nekritizuje, ale naopak zastáva sa daného náboženstva. „Veriaci moslim nespôsobí krviprelievania, kto tak urobí, prestáva byť moslimom“ uviedol. Kultivovať povedomie súdržnosti medzi ľuďmi, a súcitiť preniesť aj na nepriateľov, prezradil na prednáške pre vypredané hľadisko Aegon Arény v Bratislave.

Po prednáške sa Dalajlámov program návštevy uberal smerom k politikom. Napriek tomu, že sa Dalajlámovi niektorí európski politici vyhýbajú (členovia francúzskej vlády, vtedajší britský premiér David Cameron), Slovensko sa čiastočne stalo výnimkou. Aj keď bola Čína výrazne proti, stretnutie absolvoval prezident Andrej Kiska, podpredsedníčka parlamentu Lucia Nicholsonová, predseda zahraničného výboru NR SR František Šebej. Čínske veľvyslanectvo svojou reakciou zdôrazňuje, že Slovensko učinilo výrazné poškodenie vzájomných bilaterálnych vzťahov. Podľa ministra Lajčáka si Slovensko zhoršilo vzťahy s jedným z kľúčových hráčov.

Simona Fodorová

Sobotňajšie dialógy

V sobotu sme mali tú možnosť stať sa svedkami rozhovoru nášho pána premiéra Róberta Fica s Braňom Dobšinským v jeho rozhlasovej relácii Sobotňajšie dialógy. Po tom, čo sa prejavila kauza predražených zákaziek na Ministerstve zahraničných vecí, na ktorú upozornila bývalá zamestnankyňa Zuzana Hlávková, sa opäť strhla vlna kritiky na súčasnú vládu.

Dobšinský si pozval premiéra aby mu kládol otázky, týkajúce sa práve tohto škandálu, na čo on však odmietal odpovedať a radšej útočil na moderátora, lebo už ako vieme, slovenskí novinári sú „protislovenské špinavé prostitútky. Dozvedeli sme sa, že novinári sú protivládni, protislovenskí a opoziční. Ďalej, že Slovenská verejnoprávna televízia a rozhlas by si zo svojho názvu mala odstrániť (a nie raz, ale rovno stokrát) to „verejnoprávne“ lebo to už dávno neplatí.

Veď prečo by sme mali zaoberať nafúknutým a vymysleným škandalom, bublinou, s ktorou prišla „nejaká slečna“, keď pán premiér, najvyšší člen našej vlády, stojí za svojimi ľuďmi, teraz konkrétne za ministrom Lajčákom. Predsa aj RTVS vyhodila za galavečer nemalé peniaze, tak on nebude diplomatom z celej Európy ponúkať párky na večeru. Samozrejme, že by bolo nevhodné ponúkať diplomatov touto obľúbenou pochútkou všetkých študentov, ale asi mu trochu ušlo o čo, nám tu všetkým ide. Ale ako povedal: „...prepáčte, vy ste redaktor Slovenského rozhlasu, ja som predseda vlády. Neskáčte mi do reči, rešpektujte to. Nie sme v krčme. Nie ste opozičný politik. Nie sme tu na rovnakej úrovni.“, asi nemáme právo žiadať vysvetlenia a prešetrenie, musí nám stačiť, že Slovensko je jednou z krajín, kde je miera slobody tlače veľmi vysoká, lebo keby cel, už dávno to mohol zmeniť.

Tak teda ďakujeme pán premiér, že nám neberiete a neobmedzujete našu slobodu a my sa na oplátku budeme len ticho prizerať ako sa objavujú a hneď aj miznú niekde v zabudnutí všetky tieto bubliny. Snáď to rýchlo pochopí aj náš prezident a prestane sa miešať do vnútorných záležitostí NR SR, do ktorých nemá čo hovoriť, aby sa do budúcnosti vyhol nezmyselným vetám zákonov.

Barbora Baničová

27 rokov žijeme v slobodnej otvorenej spoločnosti

Je tomu už skoro 30 rokov, čo predošlá generácia v novembri vybojovala slobodu. Aj napriek tomu si my, mladí ľudia nevieme predstaviť, aká dôležitá vec je žiť v demokratickej krajine. Pre nás je samozrejmosť, že máme slobodné voľby, môžeme cestovať tam, kam chceme a žiť v pokoji. Samozrejme znie to veľmi idealisticky, no bohužiaľ to nie je tak. Medzi to, čo revolucionári chceli v novembri 1989, určite nepatrí klientelizmus, korupcia, kradnutie, nestabilita a nespokojnosť.

Keby vedeli aký svet príde, určite by nemali odvahu ísť do ulíc štrngatť kľúčmi. Aspoň sme si mohli vybrať. Vybrať takú cestu, v ktorej môžeme slobodne hlasovať vo voľbách. Keď sa nám niečo nepáči, môžeme ísť do ulíc a máme právo protestovať za niečo, alebo proti niečomu. My to vnímame ako samozrejmosť, ale spomeňme si ako to bolo v minulosti. Ešte sa máme čo učiť od ostatných slobodných, západných krajín, aby sme vybudovali občiansku spoločnosť.

V bývalom režime sme nemohli cestovať na západ, mali sme obmedzené slovo a keď sme chceli dosiahnuť nejakú reformu, komunistická elita nám v tom zabránila. Samozrejme, vo svete nie je všetko čierne-biele, ale môžeme konštatovať, že v bývalom režime bolo málo priestoru na to, aby si človek mohol splniť svoje ciele. Dnes, v tomto slobodnom svete, máme možnosť plniť svoje individuálne ciele. Môžeme si pokojne položiť otázku: Splnili sa tieto ciele? Žijeme v lepšom svete?

Určite sa na takéto otázky pozeráme kriticky a odpoveď nie je pozitívna. Avšak to neznamená, že cesta, ktorú sme si vybrali je zlá, len my ešte nevieme splniť prvky demokracie. Samozrejme stále budú niektorí bohatší a chudobnejší, šikovnejší alebo talentovanejší. Preto je dobré, že svet je rôznofarebný a každý si môže vybrať čo chce robiť, pretože má na to právo a slobodu.

Gábor Hajtman

Kauza Kaliňák a Bašternák

Ministromi vnútra aj premiérovi hrozili sankcie, oboch však podržala koalícia.

BRATISLAVA. Začiatkom septembra sa po dvanásty raz stretli predstavitelia opozície a verejnosť pred bytovým komplexom Bonaparte, kde žiadali vyvodenie politickej zodpovednosti pre Kauzu Bašternák. Podľa Denníka N Robert Fico nebude musieť vysvetľovať, či vôbec a prečo platí Ladislavovi Bašternákovi nízke nájomné za byt v komplexe Bonaparte, a ani Robert Kaliňák nedostane od parlamentu pokutu 30-tisíc eur za zamlčanie výhod z obchodu s Ladislavom Bašternákom v majetkovom priznaní. Oboch podržali koalíční partneri.

Ako vznikla kauza Bašternák-Kaliňák?

Ladislav Bašternák je podnikateľ, ktorý vlastní okrem iného aj obytný komplex Bonaparte, v ktorom býva premiér Robert Fico. V roku 2012 vraj Bašternáková spoločnosť BL-202 kúpila sedem bytov za 12 miliónov eur v hotovosti. Na základe toho si dali od štátu vyplatiť nadmerný odpočet DPH, teda dva milióny eur a aj napriek podozreniam finančnej správy z nekalých transakcií firma dostala od štátu vratky DPH vo výške 5,9 milióna eur. Kriminálny úrad finančnej správy preveroval dane Bašternákových firiem a našiel nezrovnalosti, ktoré mal Kaliňák

odmietnuť a stopnúť vyšetrowanie. Kaliňák podľa opozície dostal od Bašternáka na účet približne 260-tisíc eur a vysvetľuje to tým, že kúpil podiel vo firme B. A. Haus.

Róbert Fico sa v novembrovom rozhovore pre denník Pravda vyjadril: „Nemám absolútne žiadne dôvody, aby som odvolal Roberta Kaliňáka.“ Tým verejne prehlásil, že táto kauza sa skončila a nebudú sa z nej vyvodzovať žiadne dôsledky. „Tá kauza nie že skončila, ale je plne rozvinutá a čaká na dôsledné doriešenie,“ povedal poslanec SaS Jozef Rajtár na vyhlásenie Roberta Fica.

Michaela Siváková

Trenčiansky primátor a spevák hitov pre skôr narodených? Aj takto môže vyzerat' slovenský parlament v roku 2020

Na slovenskej politickej scéne vznikajú dva nové politické subjekty. Nová politická strana TOSKA, ktorej zakladateľom je Richard Rybníček a o vstup do politiky sa snaží aj spevák Martin Jakubec.

BRATISLAVA. V posledných dňoch sme boli svedkami ohlásenia vzniku nového politického subjektu, ktorý zakladá súčasný primátor Trenčína Richard Rybníček.

Nová politická strana Richarda Rybníčka by sa mala nazývať TOSKA. Tento názov je skratkou slov tradícia, odbornosť, služba, komunikácia a ambicióznosť. Podľa Rybníčka TOSKA chce byť stranou hlásiacou sa ku konzervativizmu a pravej časti politického spektra. Za svoj vzor si strana kladie nemeckú stranu CDU, na čele ktorej je nemecká kancelárka Angela Merkelová. Jedným z hlavných programových bodov novej strany je zmena volebného systému pri voľbách do NR SR na kombinovaný. 75 poslancov by bola volená väčšinovým a druhá polovica pomerným systémom. Strana by tiež rada rozdelila náš zákonodarný orgán na dve komory.

Rybníček plánuje stranu financovať prostredníctvom priamej podpory od občanov a podnikateľov a výška príspevku by bola ohraničená. Fyzické osoby mi mohli prispievať maximálne vo výške 100 €, kým príspevok právnických osôb by bol ohraničený sumou 5000 eur. Tieto finančné prostriedky by putovali na transparentný účet.

Aby mohla byť strana registrovaná potrebuje splniť ešte niekoľko podmienok. Jednou z nich je vyzbieranie aspoň 10 000 podpisov od občanov. Vznik strany TOSKA Richarda Rybníčka môže výrazne zamiešať karty na politickej scéne, hlavne na pravej strane politického spektra pred najbližšími parlamentnými voľbami, ktoré sú naplánované na jar v roku 2020.

Ďalšou horúcou novinkou je spevák, podnikateľ a zabávač Martin Jakubec, ktorý najnovšie smeruje do slovenskej politiky. Svoje ambície dostať sa do parlamentu oznámil na tlačovke, ktorú zorganizoval 17. novembra 2016. Podľa jeho slov má dokonca premiérske ambície!

tvrdí, že na jednej strane chce do politiky vniesť predovšetkým slušnosť a serióznosť, no hneď na to poznamenáva, že si nebude klásť servítku pred ústa. Ďalším príkladom jeho kontroverzných vyjadrení je samotný vstup do politickej strany kedy hovorí, že oslovoval mnohé relevantné politické strany (SMER-SD na neho údajne nereagoval a SNS má vraj pre nových členov dvere zatvorené), no hneď na to povedal, že oslovil predovšetkým menšie politické strany. Napokon sa však rozhodol pre stranu Národná koalícia, za tvrdenia, že dnešní politici sú nudní a fádni. Jeho ambície sú vysoké, kedy tvrdí, že prvé na čo sa zameria bude predsednícka stolička v rámci strany, ďalej by sa chcel uchádzať o pozíciu predsedu Bratislavského samosprávneho kraja v najbližších voľbách a napokon by chcel byť aj premiérom Slovenska. Vyhlásil: „Smiali sa Mečiarovi, Kotlebovi, Kollárovi, Trumpovi a teraz aj Jakubcovi. Smejte sa, ale ja by som sa nesmiel. Bude veselo...“. Svoju volebnú kampaň pritom myslí vážne a chcel by ju zamerať predovšetkým na staršie obyvateľstvo (po vzore V. Mečiara), pretože ako vyhlásil, veľakrát na nich zabúdame.

Jednou z ďalších priorit novovznikajúcej politickej strany je decentralizácia Slovenska na jednotlivé regióny podľa historických súvislostí. Regióny by získali samostatnosť a tiež aj väčšie právomoci. Podľa Rybníčka by tento systém mal byť nápomocný napríklad pri riešení problémov v školstve a zdravotníctve. Podľa slov zakladateľa strana do konca budúceho roka predloží program, s ktorým pôjde do parlamentných volieb v roku 2020. Rybníček neuvažuje o účasti strany vo voľbách do vyšších územných celkov ale potvrdil, že on sám sa bude v roku 2018 opäť uchádzať o kreslo primátora Trenčína.

To čo spočiatku verejnosť brala ako vtip sa napokon stalo skutočnosťou. Jakubec pritom oznámil, že o svojom vstupe do politiky rokoval s mnohými relevantnými politickými stranami, medzi ktorými nechýbala ani strana Mariána Kotlebu. Podľa jeho slov dostával už dlhšiu dobu ponuky od rôznych politických subjektov aby sa k nim pridali, no doteraz odolával. Rozhodol sa, že bude kandidovať za politickú stranu Sergeja Kozlíka, bývalého člena strany HZDS aj preto, lebo Vladimíra Mečiara považuje za svoj osobný vzor, za „otca národa“ a raz by chcel byť ako on. Už na jeho prvej tlačovke médiá zaznamenali niekoľko kontroverzností kedy

Medzi svoje programové priority zaraďuje veci ako ochranu zvierat, znížovanie odvodov, reformu sociálneho systému a iné. Na konci svojej tlačovky dodal, že je v kontakte s poradcami D. Trumpa a chcel by osloviť predovšetkým jeho bývalú manželku Ivanu Trumpovú, ktorá sa zastáva o post veľvyslankyne v Česku. Zdá sa, že najbližšie voľby na Slovensku tak nebudú vôbec nudné a bude zaujímavé sledovať, kam až to dokáže tento „šoumen“ dotiahnuť.

Jakub Kališ, Martin Pažický

Politické vzostupy a pády roku 2016

Sme v roku, v ktorom sa toho na politickej scéne udialo naozaj viac ako dosť. Významným hýbateľom politického diania boli predovšetkým tohtoročné parlamentné voľby. Aj vďaka nim sa mnoho politikov a politických strán dostalo na politické výslnie, ale aj na politické dno. Aké boli najväčšie tohtoročné politické vzostupy a pády na Slovensku?

Marián Kotleba

Tento rok priniesol do politiky niekoľko „prekvapivých“ vzostupov. O ten najväčší úspech a vzostup sa tento rok postarali dve nové tváre celoštátnej politiky. Prvou z nich je predseda banskobystrického kraja a zároveň predseda strany Ľudová strana - Naše Slovensko Marián Kotleba a druhou mediálne známy slovenský podnikateľ a novopečený predseda strany Sme rodina Boris Kollár. Obom novým stranám sa svoj príchod na politickú scénu podarilo pretvoriť aj v úspech a dostali sa do parlamentu. Aj keď pre viacerých bol tento výsle-

Boris Kollár

dok skôr hrozbou, faktom zostáva, že tento rok bol pre nich v politike naozaj úspešný. Korene úspechu týchto strán vychádzajú hlavne z ich aktivity na sociálnych sieťach. Samozrejme nedá sa jednoznačne tvrdiť, že jediným dôvodom týchto volebných výsledkov je aktivita strán na sociálnych sieťach, do veľkej miery môže byť jeden z faktorov úspechu týchto strán.

Meno predsedu SNS a nového predsedu NR SR Andreja Danko si s politickou činnosťou ešte donedávna spájalo iba málo

Andrej Danko

bežných občanov. O tomto mene sa nielen málo hovorilo, ale aj písalo. Situácia sa zmenila predovšetkým v poslednom predvolebnom období, v ktorom sa Danko, ako predseda strany SNS, začal výrazne prejavovať. Môžeme povedať, že práve posledné voľby, ktoré sa uskutočnili tento rok v marci, priniesli Dankovi popularitu, a stala sa z neho známa osoba na slovenskej politickej scéne. Jeho úspech vyplýva z orientácie na národné záujmy a politickej kariéry, ktorá doposiaľ nie je poznačená žiadnymi škandálmi.

Radoslav Procházka

Titul najväčšieho politického pádu v politike tohto roku, patrí Radoslavovi Procházkovi a strane Siet. Procházka bol pritom ešte pred voľbami najväčšou nádejou slovenskej pravice. Ale marcové voľby boli nakoniec pre Siet a špeciálne pre Procházku veľkým sklamaním. Posledným klincom do rakvy však bola pre Procházku koalícia so Smerom, ktorá obrala Siet aj o posledné zvyšky síl a strana sa napokon rozpadla. Bývalý šéf Siete Procházka oznámil, že sa k 31. októbru vzdáva mandátu poslanca.

Róbert Kaliňák

Za Radoslavom Procházkom nezaostával tento rok ani Róbert Kaliňák, minister vnútra, ktorého pád v politike a pokus o jeho odvolanie, spôsobila predovšetkým kauza Bašternák. Hoci sa Kaliňákove odvolávanie nenaplnilo a na svojom poste pretrváva naďalej, jeho dôveryhodnosť a popularita tým značne utrpeli.

Pavol Frešo, Ján Figel

K najväčším tohtoročným prekvapeniam patrí aj pád strany KDH, ktorá ostala pred bránami parlamentu. Zle skončila aj kedysi najsilnejšia pravicová strana SDKÚ. Potom, ako jej vedenie prebral Pavol Frešo, stranu opustili všetci významní členovia a vo voľbách nezískala ani tretinu percenta.

Jana Hačková

Zničí nás korupcia?

KOMENTÁR

(komentár k stavu a dopadom korupcie na Slovensku)

Z analýzy EÚ vyplýva, že Slovenskú republiku korupcia ročne oberá o 1,5 až 3 mld. €. Ďalšie 3 mld. € sa údajne nachádzajú v stratách daní, ktoré neplatia veľké nadnárodné spoločnosti, rozsah šedej a čiernej ekonomiky sa pohybuje na úrovni 1,5 mld. € a s tzv. operáciami na hrane zákona bez porušenia zákona keď to zložíme dokopy tak máme sumu 12 mld. € čo sa rovná veľkosti výdavkov štátneho rozpočtu.

Ako vôbec kompetentní bojujú proti korupcii?

V roku 2015 bolo pre korupčné trestné činy stíhaných 173 páchatelov, čo je pokles v porovnaní s rokom 2014, keď ich bolo 209 a v roku 2013 ich bolo "až" 236. Tento pokles poukazuje na zaostávanie orgánov činných v trestnom konaní za páchatelmi korupcie. O korupcii sa nedať zohnať tzv. "tvrdé dáta", keďže aj štatistiky polície predstavujú iba špičku ľadovca.

Tzv. "mäkké dáta" ako napríklad údaje o vnímaní korupcie občanmi ale existujú a sú nepriamymi dôkazmi. Podľa výročného indexu korupcie, ktorý je súčasťou správy o globálnej konkurencieschopnosti a vydáva ho Svetové ekonomické fórum je Slovensko, s korupčným skóre 2,7, spomedzi vyspelých krajín, druhým najskorumpovanejším štátom sveta. Podľa štúdie transparency international zo začiatku roka 2016 sme si ale v korupcii polepšili. Slovensko sa spolu s Maďarskom a Chorvátskom spomedzi 168 hodnotených krajín umiestnilo na 50 priečke.

Je už naša spoločnosť na korupčné kauzy imúnna?

Najväčšou kauzou, ktorá prenikla na verejnosť je tzv. kauza Gorila, ktorú zdokumentoval kanadský novinár žijúci na Slovensku Tom Nicholson. Po preniknutí spisu na internet na Slovensku prepukli najväčšie protesty od roku 1989. Keďže bolo krátko pred predčasnými voľbami priniesli dve

zásadné veci, aj keď očakávania občianskej verejnosti boli oveľa vyššie. Pochovali najväčšiu pravicovú stranu SDKU-DS, ktorej sa kauza najviac týkala a politici si v ústave zrušili trestnoprávnu imunitu. Po viacerých nevydarených protestoch zostala spoločnosť ku korupcii apatická o čom svedčia aj vyššie spomínané prieskumy a témy sa chytili extrémistické strany ktoré sľubujú nastolenie poriadku a niekoľkí internetoví občianski aktivisti, ktorých práca je na jednu stranu chvályhodná na druhú stranu často v konfliktoch s predstaviteľmi štátnych úradov prilievajú olej do ohňa a nepriamo tým nahrávajú pocitu totálnej skorumpovanosti na všetkých úrovniach a pocitu beznádeje pre ľudí, ktorí ich sledujú.

Všadeprítomná mentalita korupcie vznikla ako dôsledok nefunkčnosti systému centrálného plánovania minulého režimu, keď kvôli častému nedostatku tovaru bolo nevyhnutné uplácať. Mnoho ľudí sa k verejnému majetku chovalo podľa hesla "kto nekradne, okráda svoju rodinu".

V 90 rokoch prebehla divoká privatizácia a až po volebnej porážke autoritatívneho premiéra Mečiara v roku 1998 sa začal boj s "hrubokrku" mafiou. Pokračovala ale veľká privatizácia a korupcia, aká je opísaná v spise Gorila. V poslednej dobe sa stali najznámejšími korupčnými kauzami kauzy v zdravotníctve - "piešťanské CT", "teta Anka" atď. Pre demokratickú spoločnosť sú ale veľmi nebezpečné kauzy akou bola napr. tá učiteľa Ota Žarnaya.

Čo s tým?

Najlepším spôsobom ako odstrániť korupciu je predchádzať jej vzniku. Predchádzať korupcii znamená znižovať korupčné príležitosti. To sa dá dvoma spôsobmi: prijímaním preventívnych systémových opatrení a aktívnym kontrolným občianskym prístupom. Asi za najúspešnejší protikorupčný zákon je považovaný ten, podľa ktorého každá zmluva uzatvorená s verejným sektorom začne platiť až vtedy, keď je zverejnená na internete. V novej vláde,

ktorá vznikla v tomto roku sa ministerkou spravodlivosti stala Lucia Žitňanská, ktorej protischránkový zákon bol nedávno prijatý. Jedná sa o veľmi pokrokové opatrenie, ktoré nie je štandardom ani v iných krajinách EÚ, preto sme iste všetci veľmi zvedaví, ako bude účinný v praxi.

Systémové opatrenia sú dobrá vec, ale nad korupciou nezvíťazíme, kým sa nezmenia nasledujúce veci, ktoré už v niektorých nám blízkych krajinách existujú:

1. reforma a zlepšenie vzdelávania polície, prokurátorov a sudcov. Rodinkárstvo na polícii je všeobecne známe, prokuratúra pracuje na základe modelu z čias minulého režimu a vymožitelnosť práva je na Slovensku veľký problém, keď 74% ľudí nedôveruje súdom.

2. potrebujeme zriadiť nezávislú inšpekciu ozbrojených zborov. Keďže inšpekcia je súčasťou polície, existuje tu nedôvera v spravodlivé prešetrovanie sťažností na policajtov. Až za hranicami Slovenska rezonujú prípady najmä zásahov v rómskych osadách, pri ktorých sú bité aj deti a ženy a polícia pri nich nepoužíva kamery.

3. potrebujeme vytvoriť nezávislý úrad pre boj s korupciou napríklad po vzore Rumunska, ktoré sa zo symbolu korupcie stalo symbolom boja proti nej. Na Slovensku stále nebol za korupciu odsúdený žiadny vysoko postavený verejný činiteľ.

4. potrebujeme prijať zákon o lobingu, ďalej pracovať na zákone o financovaní politických strán a rázne zvýšiť tresty pri trestnom čine korupcie, keďže 95% odsúdených za korupciu dostáva len podmienené alebo finančné tresty.

5. potrebujeme zlepšiť prevenciu a vzdelávanie na školách o korupcii, jej dopadoch a dôležitosti integrity v živote človeka.

Korupcia je jednou z príčin nedôvery občanov v štát. Nespokojnosť občanov s pocitom vysokej miery korupcie a jej beztretnosťou využívajú antisystémové strany. Využila to aj Kotlebova ľudová strana naše Slovensko, ktorej hlavné motto pred voľbami bolo, že zatočí so skorumpovanými politikmi a Rómami.

Čo všetko sa ešte musí stať, aby sa politické elity ale aj celá spoločnosť zamysleli nad korupciou, ktorá nás tak ničí?

Tomáš Kráľovič

Prvý Starbucks na Slovensku!

Pre rok 2016 bola jednou z noviniek aj otvorenie svetoznámej kaviarenskej spoločnosti Starbucks v Bratislave.

BRATISLAVA. V petržalskom Auparku vypukol dňa 31. mája 2016 davový ošial, ktorý sa niesol v znamení kávy. Ešte pred oficiálnym otvorením sa pred novou kaviarňou vytvorila obrovská masa ľudí, pre ktorých kaviareň otvorili dokonca ešte skôr ako plánovali. Milovníci tejto značky kávy sa tešili najmä faktu, že svoju kávu si vychutnajú konečne už aj v domácom prostredí a nebudú musieť kvôli nej cestovať do susedných krajín, ktorými sú hlavne Maďarsko, Rakúsko či Česko.

Väčšinu pracovníkov slovenského Starbucksu tvoria mladí ľudia, ktorí majú k tejto značke najbližší vzťah. Počas prvého dňa pracovali naplno a dav ľudí im nepovolil ani čas na prestávku.

Jediným mínusom, ktorí ľudia uviedli pri hodnotení petržalskej kaviarne boli ceny v porovnaní so zahraničím. Ceny porovnávali so susednými hlavnými mestami – s Prahou a Budapešťou. Rozdiel bol približne 0,20 – 0,30€. Regionálna riaditeľka spoločnosti Starbucks pre Slovensko, Česko a Maďarsko Hanna Nowak sa vyjadrila, že ponúkaná káva má najvyššiu kvalitu a to sa odráža na cene. Ďalšie prevádzky plánuje Starbucks otvoriť opäť v Bratislave.

Nina Račeková

Zamestnankyňa MZV upozornila na predražené podujatia

Bývalá zamestnankyňa ministerstva zahraničných vecí Zuzana Hlávková tvrdí, že kultúrne podujatia spojené s predsedníctvom Slovenska v Rade Európskej únie, boli predražené. Ministerstvo obvinenia odmieta a zvažuje právne kroky.

NITRA. Obe strany sa zhodujú v podstate len na tom, že Zuzana Hlávková má 26 rokov, študovala v odbore kultúrne štúdiá na prestížnej škótskej vysokej škole Svätého Andreja, od júla 2015 pracovala na ministerstve zahraničných vecí ako štátna radkyňa - odborníčka na kultúru, odišla k 16. 2. 2016, o týždeň nato sa s ňou stretol minister a na svojom blogu zverejnila, že má pochybnosti o transparentnosti financovania dvoch podujatí.

národného divadla počas uvedeného muzicovania (vyšli spolu na 6000 eur). Štát by podľa jej mienky mohol ušetriť aspoň 100 000 z celkovo 402 000 eur, reálne vynaložených na uvedené tri podujatia. Minister jej mal povedať, že „ideály sú mu síce sympatické, ale uprednostňuje srdce a rozum.“ Čakala s vystúpením tak dlho, pretože sa musela vyrovnáť so sklamaním a dezilúziou. Je pripravená o svoju pravdu sa aj súdiť, hoci sa údajne bojí a keby mala deti, bolo by všetko ťažko. Hlávková si získala uznanie poslancov, aktivistov či študentov. Zastal sa jej aj prezident Kiska, ktorý reagoval, že sa „dokázala sebavedomo postaviť, keď videla, že štát zlyháva.“ Minister trvá na tom, že sa o problémoch dozvedel až pri rozhovore s ňou (8.3.2016).

Oslovila preto Transparency International (ďalej TIS). Zuzana tvrdí, že sa snažila o situáciu hovoriť s priamymi nadriadenými ešte ako zamestnankyňa. Podľa jej mienky na organizáciu podujatí naliehala externá poradkyňa a bývalá riaditeľka televízie Markíza, Zuzana Ďapáková, ktorú na jej pozíciu údajne mal presadiť premiér Fico. A odkedy prišla, začal sa rozpočet na podujatia zvyšovať. Má podozrenie v troch prípadoch: 1. hoci ministerstvo oslovilo tri agentúry, Hlávková sa domnieva, že ponuka bola „ušitá na mieru“ agentúre EVKA (šlo o zákazku v hodnote 156 000 eur a tá istá agentúra sa podieľala na príprave snemu strany SMER v decembri 2015 v Nitre), nepozdáva sa jej 2. koncert pri predstavení loga (za 240 000, zorganizovaný agentúrou Viva Musica! v rámci dlhoročného projektu Viva Európa!), pretože konateľ uvedenej spoločnosti, Matej Drlička, jej údajne sľúbil, že podujatie pripraví za 20 000 a napokon 3. ako príliš vysoké sa jej zdajú honoráre umelcov a náklady na prenájom budovy Slovenského

Keďže mu listom oznámila, že podáva výpoveď, snažil sa zistiť dôvody jej odchodu. Ponúkol jej iné miesto, no odmietla. Slová o dosadení uvedenej Ďapákovskej popiera a stojí si za tým, že ju vybral sám a ani nemá právomoc do ničoho zasiahnuť. Rozpočet sa podľa neho nezvyšuje, naopak, dosiahneme významnú odporu. Na inkriminovanú vetu si nespomína. Na ministerstve sám nariadil kontrolu a tá pochybenia nepotvrdila. Teraz sa obrátil na Národný kontrolný úrad, ktorý by mal výsledky svojho vyšetrovania zverejniť v prvej polovici roka 2017. Šokovalo ho, že novinári považujú vyhlásenie Hlávkovej za preukázaný fakt. Nemieni ju obviňovať z klamstva a ani na svojej stoličke „sa necíti byť prilepený.“ Marek Maďarič o spolupráci EVKY so Smerom údajne nemá informácie a rád zdržať sa emócií. Napokon Drlička si nepamätá, že by niekedy pred ňou hovoril o nejakej konkrétnej sume.

Martin Stískal

Svet v neustálom kolobehu

Organizátorom XIII. kolokvia, ktoré sa uskutočnilo 22. novembra v priestoroch Študentského domova Nitra, bola Katedra politológie a euroázijských štúdií Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, v zastúpení prof. PhDr. Svetozára Krna, CSc. Kolokvium bolo slávnostne otvorené prodekanom Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, doc. PhDr. Martinom Hetényim, PhD. spolu s vedúcim Katedry politológie a euroázijských štúdií.

NITRA. Pozvanie na kolokvium prijali špecialisti z rôznych oblastí, cieľom bolo vytvorenie platformy pre odbornú diskusiu, zdieľanie skúsenosti a prezentáciu inovatívnych riešení problémov v súčasnom, neustálne sa meniacom, svete. Doc. PhDr. Čáky Milan, CSc. z Katedry politológie a európskych štúdií Univerzity Cyrila a Metoda v Trnave sa zameril na politický a štátotvorný význam veľkomoravskej a cyrilo-metodskej tradície a prostredníctvom politologického pohľadu sa snažil o vedecké analyzovanie politických súvislostí pôsobenia Konštantína a Metoda.

Zaujímavou a podnetnou bola prednáška Dušana Fischera, zo Slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku, a jeho analýza prezidentských volieb v Spojených štátoch amerických. Výsledok v prospech Donalda Trampa hodnotil ako prekvapenie a jeho dopad bude prítomný vo viacerých rovinách, a to najmä v otázke budúcnosti politických kampaní a prieskumov verejnej mienky. Politológ a publicista, Roman Michelko, predstavil novú publikáciu, Eseje o kríze, a analyzoval celý súbor príčin, ktoré viedli ku globálnej kríze. V publikácii, tiež, pomenuvávajú prvotné príčiny krízy a hľadá prípadné alternatívy prekonania krízy. Doc. László Öllös, PhD. predstavil výskumné pracovisko, Fórum inštitút pre výskum menšín – verejnú neziskovú mimovládnu a servisnú organizáciu so sídlom v Šamoríne a v Komárne – ktorého poslaním je odborný

výskum národnostných menšín žijúcich na území Slovenskej republiky. Záverečné slovo patrilo Matúšovi Mišíkovi, PhD. z Katedry politológie Univerzity Komenského v Bratislave. V príspevku predstavil publikáciu, Rozhodovací mechanizmus v Európskej únii po východnom rozšírení, ktorá sa zaoberá skúmaním vnímania tzv. nových členských krajín Európskej únie v jej rozhodovacom mechanizme zo strany zástupcov pôvodných členských krajín zoskupenia a analyzuje percepciu správania sa nových členských krajín v rámci rozhodovacieho mechanizmu zo strany zástupcov pôvodných členských krajín, a to najmä v súvislosti s neformálnymi normami a pravidlami. Súčasťou každého príspevku boli podnetné diskusie, ktoré potvrdili zámer a cieľ podujatia – Svet v neustálom kolobehu. Osobitosťou každoročne pripravovaného podujatia je jeho zameranie, ktoré naznačuje zoznam a profesijné zameranie prednášajúcich. Výber témy, Svet v neustálom kolobehu, nie je náhodný, ale vysoko aktuálny, inšpiráciu môžeme hľadať aj u gréckeho filozofa Hérakleitosa, Panta Rhei. Pre porovnanie, v roku 2015 ústrednou témou kolokvia bola Sociálna zmena: Revolúcia a transformácia, tematické okruhy boli zamerané na okruhy – kríza, spoločenské a politické konflikty, mlčanie vs. hnev, občianska otvorenosť vs. uzavretosť voči zmene a pod. Tak ako aj v predchádzajúcich rokoch, odprezentované príspevky zaujali spôsobom spracovania a vhodným výberom témy. Študenti mali možnosť odbornej konfrontácie svojich zistení s odborníkmi, ako aj s ostatnými kolegynami a kolegami.

Lubica Maráková

Zomrel kubánsky exprezident Fidel Castro

90 ročný, niekdajší prezident Kuby a známy revolucionár zomrel v piatok 25. novembra. Kubánskemu národu to v štátnej televízii oznámil jeho brat Raúl Castro.

HAVANA. V piatok 25. novembra vo večerných hodinách zomrel vo veku 90 rokov kubánsky prezident Fidel Castro. Oznámil to jeho mladší brat a zároveň aktuálny prezident Raúl Castro. Uviedol tiež, že telo Fidela Castra bude podľa jeho želania spopolnené a oficiálny pohreb sa uskutoční 4. decembra v meste Santiago de Cuba.

Fidel Castro stál na čele Kuby 47 rokov, až do roku 2006 kedy ho kvôli zdravotným problémom na poste prezidenta nahradil jeho mladší brat Raúl. Pôvodne

malo ísť len o dočasné riešenie pokiaľ sa zdravotný stav Fidela Castra nezlepší, no do funkcie hlavy štátu sa už nikdy nevrátil.

Fidel bol známy hlavne pre svoje silné vlastenecké postoje a neutíchajúci odpor voči vplyvu Spojených štátov amerických na Kube. Získal si tak množstvo priaznivcov z radov bojovníkov proti imperializmu.

Postava Fidela Castra je nie len na Kube, ale aj na celom svete vnímaná pomerne kontroverzne. Pre jedných to bol totalitný vládca, ktorý kvôli socialistickému režimu priviedol Kubu na hranicu chudoby, pre iných naopak garant dôstojnosti a nezávislosti Kuby, ktorý zaviedol bezplatné zdravotníctvo a odstránil 25% negramotnosť kubánskeho obyvateľstva.

Peter Hanečka

Čo čaká brexit?

Brexit z ang. slova British exit znamená odchod Veľkej Británie z Európskej únie. Referendum o zotrvaní Veľkej Británie v EÚ sa konalo 23. júna 2016 a občania Spojeného kráľovstva a Gibraltáru v ňom rozhodli o vytúpení VB z Európskej únie. Celkovo sa k voľbám dostavilo 33,5 milióna občanov. Odporcovia britského členstva zvíťazili v 308 z 382 volebných obvodov. Celkové výsledky volieb dopadli nasledovne: Anglicko 46,6% (zostať) 53,4% (odísť), Wales 47,5 (zostať) 52,5% (odísť), Škótsko 62% (zostať) 38% (odísť), Severné Írsko 55,8 (zostať) 44,2% (odísť). Celkovo v Spojenom kráľovstve hlasovalo 48,1% za zotrvanie a 51,9% za vystúpenie z Európskej Únie.

Výsledok referenda vyhlásil premiér David Cameron v ranných hodinách 24. júna 2016 spolu so svojou rezignáciou. Odvtedy má Británie nového premiéra Theresu May. Rovnako ako Cameron bola aj May proti vystúpeniu Veľkej Británie z EÚ, ale povedala, že bude rešpektovať vôľu ľudu. Občania Veľkej Británie rozhodli o odchode krajiny z EÚ po 43 rokoch jej členstva. Aké boli dôvody prečo chceli občania VB vystúpiť z EÚ? Hovorili, že VB bola zadržovaná EÚ, ktorej bolo uložené mnoho pravidiel ohľadom podnikania. Rovnako citovali suverenitu a demokraciu a chceli mať Britániu vo vlastných rukách a mať jej hranice plne pod kontrolou. Rovnako chceli znížiť príliv ľudí, ktorí tam prichádzali žiť a za prácou.

Dôležité zmeny sa, ale ukážu časom. Niektorí poprední ekonómovia upozorňujú na prepad libry, pokles cien domov. Rovnako sa budú musieť riešiť otázky ako napr. Čo sa stane s občanmi EÚ, ktorí žijú a pracujú vo VB? Čo bude znamenať výsledok referenda pre Škótsko či Severné Írsko? Budú potrebné víza? Bude sa môcť VB v budúcnosti opäť pripojiť k EÚ? Ako to ovplyvní úspory, investície a hypotéky?

Novým prezidentom USA sa stal Donald Trump

Obyvatelia USA 8. novembra rozhodli, že do prezidentského kresla si zasadne Donald Trump. Na zvolenie za prezidenta bolo potrebných 270 voliteľov. V konečnom súčte republikán Trump získal 306 voliteľov, Clintonová 232.

WASHINGTON. Donald Trump, sedemdesiatročný miliardár, prekvapujúco vyhral. Stane sa z neho prezident Spojených štátov amerických, napriek jeho podceňovaniu v prieskumoch verejnej mienky. Tie predpovedali jeho demokratickej súperke Hillary Clintonovej pár týždňov pred voľbami či dokonca celú volebnú kampaň výhru s prehľadom niekoľkých percentuálnych bodov. Vtedy ešte takmer nikto nepredvídal možnosť, že prezidentom by sa mohol stať republikán Trump.

Clintonová celú kampaň predpokladala, že ju podporia predovšetkým ženy, Latinoameričania či Afroameričania. Po voľbách sa ukázalo, že ju volili menej ako Baracka Obamu pred štyrmi rokmi. Trump v prieskumoch presvedčil najmä bielych Američanov bez vysokoškolského vzdelania a staršiu konzervatívnu generáciu. Po voľbách prekvapil tiež výsledkami v štátoch stredozápadu a môžeme povedať, že tie štáty v podstate voľby rozhodli. Práve tieto štáty tvoriace Rust Belt, tzv. priemyselný pás, kde sa mnohí ľudia sťažujú na ekonomickú situáciu. Obyvatelia týchto štátov kedysi volili demokratov, no v situácia v Amerike sa mení. Obyvatelia štátov priemyselnej oblasti vyčítajú demokratickej strane predovšetkým zameranie sa na veľké mestá a ignorovanie problémov obyvateľov z nižších vrstiev. Trump tak nakoniec vyhral Wisconsin, Ohio a Michigan.

Rozhodujúcimi boli tiež tzv. swing states, teda štáty, kde je pomerne rovnaké percento voličov republikánskej ako

demokratickej strany. Trump vyhral dva kľúčové štáty - Floridu a Pensylvániu. Celkovo Trump dosiahol 306 voliteľov a Clintonová 232.

Donald Trump počas kampane viackrát zopakoval, že volebný systém považuje za skorumpovaný a výsledky v prípade jeho porážky nemieni uznať. Ako už bolo zmienené Trump sa stal prezidentom, avšak v súčte všetkých hlasov vyhrala demokratická kandidátka Clintonová približne o 2 milióny hlasov. Samotný Trump sa v roku 2012 vyznal na Twitteri, že „systém voliteľov je katastrofou pre demokraciu“. Paradoxne práve tento podľa neho neefektívny systém mu zaručil víťazstvo.

Republikán Donald Trump sa po voľbách stal 45. prezidentom Spojených štátov amerických. Hlasovanie jednotlivých štátov USA musí potvrdiť zbor voliteľov, ktorého 538 členov sa stretne 19. novembra. Realitný magnát Trump nahradí 44. prezidenta USA Baracka Obamu, ktorému vyprší funkčné obdobie 20. januára 2017.

Timea Holková

Peter Konkoli

Vo francúzskych primárkach zvíťazil François Fillon!

Druhé kolo primárok konzervatívcov na post kandidáta francúzskeho prezidenta, ktoré sa konalo 27. novembra 2016, vyhral François Fillon. Získal 67% hlasov, vďaka čomu porazil svojho súpera Alaina Juppého, a stal sa tak oficiálnym prezidentským kandidátom stredopravej časti politického spektra.

PARÍŽ/NITRA. Primárne voľby na post oficiálneho kandidáta v budúročných prezidentských voľbách organizovala strana Republikáni. Jej hlavnými kandidátmi boli expremiéri François Fillon a Alain Juppé a bývalý prezident Nicolas Sarkozy. Marine Le Penová, líderka nacionalistického Národného frontu, sa volieb nezúčastnila. Oznámila, že chce kandidovať na prezidentku v budúcom roku samostatne.

Vítaz primárnych volieb a kandidát konzervatívcov Fillon získal v druhom kole primárok 67%, a tak s jasným náskokom porazil svojho súpera Juppého, ktorý získal 33%. Program obidvoch kandidátov je veľmi podobný v oblasti vnútropolitických tém. Ich názory sa rozchádzajú najmä v oblasti zahraničnej politiky, konkrétne v témach týkajúcich sa postavenia Ruska a riešenia konfliktu v Sýrii. Fillon je za zrušenie sankcií zavedených Európskou úniou voči Rusku a nesúhlasí so zosadením režimu Baššara al-Asada. Tvrdí totižto, že na boj proti Islamskému štátu bude potrebné získať čo najviac spojencov, medzi nimi aj Rusko.

Fillon vyhlásil, že má v úmysle zrušiť pol milióna pracovných miest vo verejnom sektore a mieni zvýšiť dôchodkový vek z pôvodných 62 rokov na 65. Kritizuje interrupcie, manželstvá homosexuálov a chce zrušiť 35-hodinový týždenný pracovný čas. Vyjadril sa, že v prípade svojho víťazstva mieni vyhostiť všetkých prisťahovalcov podozrivých z napojenia na Islamský štát, a to aj bez súdneho konania. Fillon sa neúspešne pokúšal svoje záujmy presadiť už ako predseda vlády v rokoch 2007 – 2012, kedy bol prezidentom Nicolas Sarkozy.

François Fillon získal prvé miesto aj v prvom kole primárok, ktoré sa konali 20. novembra. S rozdielom 15,6% porazil Alaina Juppého, a definitívne tak vyradil

z prvých primárok Nicolasa Sarkozyho, ktorý skončil až na treťom mieste.

Dvojkolové prezidentské voľby sú naplánované na 23. apríla a 7. mája 2017. Ďalší kandidát prezidentských volieb vzíde z januárových primárok vládnucej socialistickej strany, ktorú reprezentuje súčasný prezident François Hollande. Ten má do polovice decembra oznámiť, či bude tiež kandidovať.

Francúzov čaká veľmi dôležitý rok, keďže krátko po prezidentských voľbách sa 11. a 18. júna budúceho roka uskutočnia aj parlamentné voľby.

Lenka Vančíšinová

Stop Turecku

Turecko bojuje o vstup do Európskej únie už 11 rokov. Avšak, po neúspešnom pokuse o prevrat z júla tohto roku, to znova to vyzerá, že jeho budúcnosť v Európskej únii je v nedohľadne. Európsky parlament chce zastaviť rokovania.

BRUSEL. Európsky parlament schválil rezolúciu, ktorou žiada o prerušenie rokovaní s Tureckom. Hlavným dôvodom tohto kroku bolo reakcia Turecka na neúspešný prevrat z júla tohto roka. Podľa Europoslancov bola neprimeraná. Najvyšší predstavitelia Európskych inštitúcií, ako napríklad Federica Mogheriniová, vysoká predstaviteľka EÚ pre zahraničnú politiku a predseda EP Martin Schultz kritizovali Turecko najmä pre zatknutie spolupredsedov prokurdskej strany Selahattina Demirtaša a Figen Yüksesdagovej. Napätie zvýšilo aj následne odmietnutie prístupu Európskej delegácie k Selahattinovi Demirtašovi. Avšak predseda Európskeho parla-

mentu Martin Schultz sa vyjadril, že rokovania s Tureckom by mali pokračovať, inak Európska únia stratí kontrolu nad tým, čo sa v Turecku deje. Zároveň varuje pred plánovaným návrhom, ktorý má v Turecku znova zaviesť trest smrti. Ak návrh prejde, rokovania budú okamžite ukončené. Ankara na tento krok zareagovala možnosťou vypísania referenda o pokračovaní prístupových rokovaní.

Turecko sa už jedenásť rokov snaží o vstup do Európskej únie, avšak bez väčšieho pokroku. Kritika jeho prijatia je založená

hlavne na fakte, že Turecko vlastne nepatrí do Európy. Odporcovia argumentujú aj tým, že Turecko by pre Európsku úniu znamenalo ekonomickú záťaž, nijako by z toho neprofitovala. Ďalší poukazujú na neexistenciu historickej a kultúrnej spojitosti medzi Európou a Tureckom. A tak isto, podľa nich, nespĺňa hlavnú podmienku vstupu do Európskej únie, pretože demokraciou je len na oko. Všetko nasvedčuje tomu, že v najbližších mesiacoch sa situácia Turecka vyjasní.

Simona Delinčáková

„YES, WE CAN.“

V prezidentských voľbách, v Spojených štátoch amerických, ktoré sa konali v utorok, 8. novembra, zvíťazil kandidát Republikánskej strany, Donald John Trump, aj napriek skutočnosti, že väčšina Američanov podporila kandidátku Demokratickej strany, Hillary Diane Rodham Clinton.

WASHINGTON, NITRA. Dosluhujúci prezident vzbudil záujem zahraničnou politikou. Spojené štáty americké ustúpili zo svojich mocenských ambícií a došlo k stabilizácii v oblasti zahraničnej politiky. Zásadné zmeny predpovedali odklon od militarizmu, znižovanie obranných výdavkov – na druhej strane, angažovanosť v Afganistane sa výrazne predražila – jednanie s ďalšími svetovými veľmocami ako s partnermi, bez jednostranných priamych akcií, a tiež prezentácia vízie sveta bez jadrových zbraní, za ktorú získal Nobelovu cenu za mier (Oslo, 2009).

Obama vyjadril presvedčenie, že v rámci Organizácie Severoatlantickej zmluvy je pripravený brániť všetky členské štáty, aj keď s čiernym pasažierstvom Európanov prejavoval nesúhlas. Vo svojich

prejavoch zdôrazňoval boj proti terorizmu, avšak, nevybral si cestu priamej intervencie, čím neohrozoval životy vojakov. Dosluhujúci šéf Bieleho domu mal snahu o zlepšenie vzťahov s Ruskou federáciou, jednalo sa o tzv. reštart vzájomných vzťahov. Došlo k podpísaniu zmluvy o jadrovom odzbrojení, avšak, v závere svojho druhého volebného obdobia zlyhal. Nečinnosť, ústretovosť a podcenenie mobilizácie Ruskej federácie znamenali ukrajinskú krízu vedúcu k anexii Krymu.

Reakcie prezidenta väčšinou nespočívali v priamej konfrontácii argumentov a Obama ostentatívne „stál nad vecou“ – čo sa prejavilo aj vo vojne v Sýrii, ktorá je plodom amerického neangažovania sa. Spojené štáty sa nečinne prizerali na Asadovo prekročenie hranice, použitie chemických zbraní proti civilnému obyvateľstvu. Neuvážené stiahnutie sa z Iraku vytvorilo aj ďalší zdroj vákuu.

V prípade domácej ekonomiky, podarilo sa mu vytvoriť približne 8 miliónov pracovných miest, prudký rast amerického

dlhu sa, však, zastaviť nepodarilo. Rovnako, šéf Bieleho domu, vyvíjal snahu o reformu zdravotníctva, ObamaCare, ktoré je síce v Spojených štátoch amerických na vysokej úrovni, predsa len, väčšina Američanov si ho nemôže dovoliť, a v mnohých prípadoch sú nútení cestovať za liečbou do Kanady alebo Mexika. Reforma znamenala zjednodušenie prístupu k zdravotnej starostlivosti, k stabilizácii zdravotníctva nedošlo. Je pravdepodobné, že nárast cien zdravotného poistenia hral úlohu vo výsledku Hillary Clinton. V oblasti energetických surovín znížil závislosť Spojených štátov od importu ropy, rast americkej produkcie znamenal zníženie cien pohonných látok, čo viedlo k podpore reálnych príjmov domácností.

A ako zmení nový americký prezident svet? „Make America Great Again.“

Lubica Maráková

Začala sa ofenzíva na druhé hlavné mesto Islamského štátu

Sýrske demokratické sily v sobotu, 5. novembra začali oslobodzovať hlavnú baštu bojovníkov Islamského štátu, sýrske mesto Raqqa. Ofenzívnu silu tvorí prevažne Slobodná sýrska armáda a tiež kurdske milície.

RAQQA. Po začatí ofenzívy na iracký Mosul dlho neostalo bez akcie ani druhé „hlavné mesto“ Islamského štátu - sýrska Raqqa. O oslobodenie mesta sa snaží koalícia tzv. Sýrskych demokratických síl, ktorej jadro tvoria kurdske milície a oddiely Slobodnej sýrskej armády.

Raqqa. Kľúčovým protivníkom pre nich predstavuje 5 000 bojovníkov Islamského štátu, združených v centre mesta Raqqa.

Rovnako ako v Mosule, aj v prípade hlavnej bašty Islamského štátu na území Sýrie sa očakávajú tvrdé boje a zo strany Islamského štátu sa očakáva rovnako nekonvenčná taktika bránenia mesta ako v Mosule, konkrétne samovražedné útoky a používanie civilistov ako živých štítov.

Situácia v Raqqe je o niečo zložitejšia ako v irackom Mosule, pretože v Iraku vládne sily s kurdskými milíciami a ďalšími zložkami protiteroristickej koalície spolupracujú, kdežto v Sýrii sa predpokladá, že zastavenie postupu bude v záujme až 3 štátov. Proti Slobodnej sýrskej armáde stojí koalícia Sýrskych vládných síl s podporou Ruskej armády. Slobodná sýrska armáda sa tiež obáva aj zásahov zo strany Turecka, keďže časť Slobodnej sýrskej armády, menovite kurdske Ludové obranné jednotky považuje za teroristov.

Róbert Gramblička

V sobotu 5. novembra začalo 30 000 bojovníkov Sýrskych demokratických síl oslobodzovať severné predmestie mesta

5	3			7			
6			1	9	5		
	9	8					6
8				6			3
4			8		3		1
7				2			6
	6					2	8
			4	1	9		5
				8			7
						7	9

SUDOKU

zapoj svoju myseľ

		8			3			5
					4		9	
	4		8			7		
		3		5			6	8
			4	6	2			
2	7			3		4		
		4			6		2	
		1		9				
8			3			6		

Španielsko má po 10 mesiacoch novú vládu

V Španielsku po niekoľkých mesiacoch končí úradnícka vláda. Novú menšinovú vládu sa na úplne poslednú chvíľu podarilo zostaviť staro-novému predsedovi vlády Marianovi Rajoy.

MADRID. Od decembra minulého roku sa v Španielsku nedarilo zostaviť novú vládu. 29. októbra sa však úradujúcemu premiérovi podarilo získať potrebnú podporu v parlamente na zostavenie menšinovej vlády. Žiadal o to už vo štvrtok, no požadovanú absolútnu väčšinu sa mu nepodarilo získať. Uspel až v druhom kole hlasovania, kde stačila už len jednoduchá väčšina poslancov. Podarilo sa mu to doslova v hodine dvanástej, keďže ultimátum na zostavenie vlády trvalo do 31. októbra. Ak by sa mu to dovtedy nepodarilo, kráľ Filip VI. by s najväčšou pravdepodobnosťou rozpustil parlament a vyhlásil nové voľby.

V španielsku tak končí úradnícka vláda a nastupuje staronový premiér a predseda Ľudovej strany Mariano Rajoy. Následne v Madride Rajoy predstavil svoj nový kabinet. V 13-člennej vláde sa v duchu zachova-

vania kontinuity vládnutia vymenia iba 6 ministri. Na svojom poste zotrvala aj vicepremiérka Soraya Sáenz de Santamaría.

„Prisahám, že budem verne plniť povinnosti predsedu vlády s lojalitou voči kráľovi a budem dodržiavať a kontrolovať dodržiavanie ústavy ako základného dokumentu štátu,“ vyhlásil Rajoy pri inaugurácii u španielskeho kráľa. Mariano Rajoy už stihol vysloviť aj svoj hlavný cieľ, ktorým je oživenie Španielskej ekonomiky, ktorá trpela niekoľkoročnou recesiou a vysporiadanie sa s obrovskou mierou nezamestnanosti, ktorá je spomedzi všetkých členských štátov EÚ druhá najvyššia.

Daniel Bugyík

Tajnička

1.	1			3
2.				
3.				
4.				
5.				
6.			4	
7.				
8.				
9.	Ý	S	CH	
10.	2			
11.				
12.				
13.				

1. Zeleň v meste
2. Nápoj ukrižovaných
3. Obilnina
4. Východný vládca
5. Pýšný na úspech
6. Neprijímaj tekutiny
7. Vzduch po španielsky
8. Mesto vzkrieseného mládenca
9. ---
10. Vládca
11. Rehoľné spoločenstvo
12. Kňaz z rodu Malkiáš
13. Ľudovo oslobodenecká armáda

Členské štáty EÚ podpísali dohodu CETA

Vrcholní predstavitelia Európskej únie a premiér Kanady Justin Trudeau sa stretli, aby podpísali historickú dohodu o voľnom obchode medzi EÚ a Kanadou.

BRUSEL. V nedeľu 30. októbra 2016 sa po dlhodobých rokovaniach stretli predstavitelia Európskej únie s kanadským premiérom v Bruseli, aby slávnostne podpísali túto dôležitú dohodu. Dokument podpísali kanadský premiér Justin Trudeau, predseda Európskej rady Donald Tusk, slovenský premiér Róbert Fico na základe jeho funkcie ako predsedu Rady Európskej únie a predseda Európskej komisie Jean-Claude Juncker.

Podpis dohody na Bruselskom summite však nie je záverečným aktom, ktorý by uviedol túto dohodu do definitívnej platnosti. K dohode o voľnom obchode sa musia vyjadriť predstavitelia Európskeho parlamentu a členovia kanadského parlamentu.

Zatiaľ sa bude dohoda uplatňovať iba provizórne, pokiaľ ju neratifikujú aj niektoré parlamenty členských krajín EÚ.

CETA je dôležitá pre EÚ a Kanadu, pretože je zameraná hlavne na zrušenie doterajších obchodných bariér medzi Kanadou a EÚ. Mala by byť odbúraná drvivá väčšina ciel a mal by sa uľahčiť obojsmerný tok tovarov a služieb. Kritici tejto obchodnej dohody upozorňujú na možnosť, že poskytne príliš veľkú silu nadnárodným korporáciám na úkor spotrebiteľov.

Slovenský premiér Róbert Fico sa po skončení summitu v Bruseli vyjadril nasledovne: „Tešme sa z toho, že máme na svete progresívnu a dobrú zmluvu obchodného charakteru, ktorá môže byť príkladom pre ďalšie krajiny sveta“.

Martin Sýkora

Fenomenálna Cibulková najúspešnejšou tenistkou Slovenska!

Po tom, čo Dominika Cibulková 30. októbra v Singapure porazila nemeckú jednotku svetového rebríčka Angeliqu Kerberovú sa stala najúspešnejšou tenistkou v histórii slovenského tenisu.

SINGAPUR. Na koncoročnom finále šampionátu BNP Paribas WTA Finals v Singapure Cibulková zvíťazila na 77 minút 6:3, 6:4. Za sezónu 2016 si odnáša prémie 2,054 milióna USD brutto a 1250 bodov do svetového renkingu, v ktorom sa

dostala na piate miesto, čím si o tri priečky vylepšila svoje doterajšie postavenie. Po triumfe absolvovala fotenie so zapožičanou trofejou a užila si úspech spolu s blízkymi a fanúšikmi.

Najťažšie chvíle v zápase proti Nemke Angelique Kerberovej zažívala po treťom nepremenenom mečbale. "Po pokazenom forhende mi nebolo všetko jedno. Krčovitá som sa pozrela na môjho trénera Maťa Liptáka. Dôležité bolo, že som to rýchlo hodila za hlavu, v závere som bola mentálne

silná. Tento turnaj mi dodal veľa sebavedomia. Ukázala som, že môžem zdolať aj tie najlepšie hráčky."

V roku 2016 vyhrala Cibulková štyri turnaje a má za sebou najlepšiu sezónu v kariére. Uspela aj v interaktívnom hlasovaní na webe WTA a stala sa tak laureátkou ocenenia Návrat roka 2016, ktorú organizuje Tenisová asociácia žien. Nadchádzajúcu sezónu plánuje odštartovať v Austrálii.

Lucia Hladicseková

Peter Sagan veľvyslancom

Dvadsaťšesťročný Žilinčan Peter Sagan, Majster sveta a Majster Európy v cestnej cyklistike sa stal prvým nositeľom titulu Veľvyslanec značky Dobrý nápad Slovensko – Good Idea Slovakia.

BRATISLAVA. Titul Petrovi Saganovi udelil minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky Miroslav Lajčák. Peter si svoj historicky prvýkrát udelený titul prezval v budove Národnej Banky Slovenska. Cenu mu odovzdal viceguvernér NBS Ján Tóth. Za tvorbu národného brandingu je zodpovedná agentúra Creative Department, ktorá koncept Good Idea Slovakia odprezentovala v apríli.

Reprezentácia krajiny je veľmi dôležitá navonok. Úspechy Petra Sagana sú sledované ľuďmi z celého sveta. Svojimi výkonmi robí výbornú reklamu Slovensku.

Veľmi dôležité je, aby si uvedomil, že nie len na Slovensku ale aj v zahraničí to ľudia intenzívne vnímajú a oceňujú.

Krajiny, ktoré sa pýšia pozitívnym imidžom na trhu majú obrovskú výhodu voči tým, ktoré majú imidž negatívny. Krajiny s pozitívnym imidžom sú odporúčané pre ich biznis, turistické atrakcie, ale aj ako oblasti s kvalitnými domácimi produktmi.

Nasledujúce aspekty sú veľmi dôležitými nie len pri budovaní zahraničnej politiky, ale tak isto aj domácej politiky a ekonomiky. Symbolický titul veľvyslanca značky Good Idea Slovakia stvárňuje sklenená 3D plastika, ktorá vznikla v spolupráci s akademickým sochárom Viktorom Oravcom.

Silvia Dekická

